

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR (GHAWDEX)

GUDIKATUR Dottor Grazio Mercieca LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha 28 ta' Dicembru 2001

Avviz numru: 24/01GT (GM)

John u Rose konjugi Portelli

-vs-

Victor u Alfreda konjugi Cachia

It-Tribunal;

Ra l-avviz tat-talba li jghid hekk:

Peress illi fil-25 ta' Frar 2001, ghal habta tal-5.00p.m. l-attur John Portelli pparkja l-vettura tieghu tat-tip *Datsun Nissan* (numru ta' regiszazzjoni DAE 778) mal-genb tat-triq tal-Hamrija fix-Xewkija, Ghawdex u precizament taht il-fond numru 133, Triq San Gwann, Xewkija, Ghawdex li huwa proprjetà tal-konvenuti;

Peress illi waqt li kien riega' diehel fil-vettura biex jistartja u jitlaq, pipe ta' l-asbestos waqqeth minn fuq il-bejt tal-fond tal-konvenuti bin-numru mijha u tlieta u tlietin (133) Saint John Street, Xewkija, Ghawdex ghal fuq il-vettur tieghu (DAE 778) u kisritlu l-windscreen ta' wara ta' l-istess vettura, oltre milli kkagunatlu hsarat ohra (Dokument "H");

Peress illi minhabba dan l-incident hawn fuq imsemmi, l-atturi sofrew tlett mijha u sitta u hamsin lira u tlettax-il centezmu (Lm356.13c) danni – u dan in kwantu ghas-somma ta' tlett mijha u tmienja u tletin lira Maltin u tlettax-il centezmu (Lm338.13c) hsara fl-istess vettura kif jirrizulta mid-dokumenti "A", "B", "C", "D" u "E"; hmistax-il lira (Lm15) hlas tas-survey report (Dokument "F"); u tlett liri (Lm3) hlas ta' l-iskizz (Dokument "G");

Peress illi ghall-istess incident jahtu l-konvenuti li huma fid-dmir li jassiguraw li l-ebda oggett simili ma jithalla fuq il-bejt u

ghaldaqstant naqsu mill-grad ta' diligenza rikjestha minnhom skond il-ligi.

Talbu lill-konvenuti jghidu ghaliex dan it-Tribunal m'ghandux:

1. Jiddikjarawhom responsabbli ghall-incident in kwistjoni;
2. Jikkundannahom ihallsu d-danni kollha fl-ammont ta' tlett mijha u sitta u hamsin lira Maltin u tlettax-il centezmu (Lm356.13c) kif spjegat hawn fuq.

Bl-ispejjez komprizi dawk ta' l-ittra bonarja tat-3 ta' Marzu 2001, u bl-ingunzjoni tal-konvenuti ghas-subizzjoni; u bl-imghaxijiet skond il-ligi.

Ra l-eccezzjoni hekk imsejjha tal-*privilegium fori* tal-konvenuti;

Sema' l-provi u dokumenti mressqa dwar din l-eccezzjoni kif ukoll it-trattazzjoni orali ta' l-avukati difensuri;

Ikkunsidra:

Illi r-residenza hija stat strettament ta' fatt, u ghalkemm dokumenti ufficcjali bhar-registru elettorali u l-pass mahrug mill-Gozo *Channel* jistghu iservu ta' indizji ta' dan il-fatt, jibqghu biss indizji li jridu jigu kkunsidrati flimkien ma' provi ohra. It-Tribunal japprezza s-sottomissjoni ta' l-atturi li mhux sewwa li wiehed jagħmel stqarrijet biex jottjeni dokumenti ufficcjali li joqghod f'Għawdex biex igawdi minn rohs tan-noll tal-vapuri li jittragittaw bejn iz-zewg gzejjer, liema stqarrijet ta' spiss, kif inhu notorjament magħruf ikunu foloz, imbagħad meta jigi għas-si u n-no jghid li huwa residenti f'Malta. Ghalkemm dan jista' jwassal biex stqarrijet bhal dawn, magħmula taht gurament, jistghu jitressqu ghall-attenzjoni ta' l-awtoritajiet ikkoncernati, xejn ma jbiddlu l-fatti kif tabilhaqq ikunu.

Illi fil-kaz istanti, it-Tribunal m'ghandux dubbju li l-konvenuti prezentement jirrisjedu fil-gzira ta' Malta.

Illi pero' l-*privilegium fori* ma jaapplikax għal dan it-Tribunal, almenu mhux kif inhu rikonoxxut fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. F'dak il-Kodici, insibu r-regoli li jirregolaw il-kompetenzi rispettivi ta' qrat differenti, u cioè dik tal-Qrati Inferjuri u Superjuri ta' Malta fuq naħha wahda u dik tal-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) fid-diversi kompetenzi tagħha kemm inferjuri kif ukoll superjuri. Issa, kif diga' kellu l-opportunità jispjega dan it-Tribunal f'kawza precedenti, m'hemmx Tribunal għal Għawdex u Tribunal għal

Malta. Hemm biss Tribunal wiehed li għandu kompetenza kemm fil-gzira ta' Malta kif ukoll fil-gzejjer ta' Ghawdex u Kemmuna. Tabilhaqq, hemm regola fl-Att numru V tal-1995, Artiklu 3(4), li tixbah sewwa *lill-privilegium fori* li tippreskrivi hekk: *it-Tribunal għandu, sa fejn ikun prattikabbli* (sottolinejar tat-Tribunal) *izomm il-laqghat tieghu fil-Gżira fejn il-persuna li kontriha ssir it-talba jkollha r-residenza ordinarja tagħha*. Dan ifisser illi: (1) jekk il-konvenut ikun jirrisjedi Malta, allura l-kawza għandha tinzamm f' Malta, sakemm il-gzira t'Għawdex ma tkun il-forum conveniens; (2) billi hemm Tribunal wiehed, ma jista' jkun hemm l-ebda eccezzjoni ta' kompetenza, imma biss eccezzjoni dwar il-gzira li fiha t-Tribunal għandu jzomm is-seduti tieghu

Illi fl-istanti, si tratta ta' incident li sehh f'Għawdex, il-maggoranza tax-xhieda, jekk mhux kollha, inkluzi l-ufficċjali tal-pulizija li nvestigaw il-kaz, jirrisjedu fil-gzira t'Għawdex, u, jekk ikun hemm lok għal access fuq il-post, dan ovvjalement irid isir fl-isola sorella. Għalhekk m'hemmx dubbju li jkun iktar prattikabbli li t-Tribunal izomm il-laqghat tieghu f'Għawdex.

Għaldaqstant, it-Tribunal jichad l-eccezzjoni hekk imsejjha tal-*privilegium fori* u jiddifferixxi l-kawza għas-smiegh tal-mertu.

(ft.) Grazio Mercieca
Gudikatur

(ft.) Anthony Mizzi
Deputat Registratur

Vera Kopja

Għar-Registratur